

AI op de finance-afdeling

Tien toepassingen rond de maandafsluiting en daarbuiten. Per toepassing: de werkwijze, een voorbeeldprompt om te kopiëren en de valkuil om te vermijden.

AI vervangt de finance professional niet. Maar de professional mét AI houdt als enige **tijd over voor het werk dat telt**: controleren, duiden en de business adviseren.

Voor controllers, accountants en finance managers · proudpeople.nl

DEEL 1

De maandafsluiting

Twee spelregels vooraf: vertrouwelijke cijfers horen alleen in een AI-omgeving met de juiste afspraken (geen gratis consumententools), en elke output is een concept tot een professional ernaar keek. Wie dat borgt, kan veilig versnellen.

01 · Variantieanalyse: AI schrijft, jij keurt

Werkwijze: geef AI de actuals versus budget per kostenplaats en laat het per materiële afwijking een eerste toelichting formuleren. Jij vult de context aan die niet in de cijfers zit. Controleren gaat vier keer sneller dan zelf formuleren.

VOORBEELDPROMPT

Hier zijn actuals versus budget per kostenplaats (geanonimiseerd). Identificeer afwijkingen groter dan [drempel] en schrijf per afwijking een zakelijke toelichting van 2 à 3 zinnen: omvang, meest waarschijnlijke oorzaak op basis van de data, en de vraag die ik intern moet stellen om het te bevestigen.

Valkuil: AI verzint plausible oorzaken. Laat het expliciet onderscheid maken tussen "blijkt uit de data" en "aanname die je moet checken".

02 · Reconciliaties: laat AI de spelden zoeken

Werkwijze: twee exports die niet aansluiten? Laat AI de afwijkende posten vinden en categoriseren (timing, mapping, dubbeling, echt verschil). Het geestdodendste deel van de afsluiting wordt een controleklus.

VOORBEELDPROMPT

Hier zijn twee exports die op elkaar moeten aansluiten. Vind de posten die het verschil verklaren en categoriseer ze: timingverschil, mappingfout, dubbel telling of echt verschil. Toon het totaal per categorie en de tien grootste posten.

Valkuil: blind vertrouwen op de aansluiting. Tel de categorieën altijd zelf terug naar het totaalverschil.

03 · Excel- en Power Query-formules op bestelling

Werkwijze: beschrijf in gewone taal wat je bestand moet doen en laat AI de formule, Power Query-stap of macro schrijven, inclusief uitleg per stap zodat je hem kunt onderhouden.

VOORBEELDPROMPT

Ik heb een Excel met [beschrijving kolommen]. Ik wil: [gewenst resultaat]. Geef de formule of Power Query-oplossing, leg elke stap uit in gewone taal, en benoem waar het misgaat als de brondata verandert.

DEEL 2

Rapportage en vooruitkijken

04 · Van cijfers naar verhaal voor de business

Werkwijze: laat AI de maandcijfers vertalen naar duiding per afdeling: wat betekent dit voor jouw budget, jouw team, jouw keuzes. Finance wordt de afdeling met het beste verhaal in plaats van de dikste bijlage.

VOORBEELDPROMPT

Hier is de maandrapportage. Schrijf voor [afdeling] een samenvatting van max 150 woorden: de drie cijfers die er voor hen toe doen, wat die betekenen voor hun resterende budget, en één beslissing die ze deze maand moeten nemen. Geen financieel jargon.

Valkuil: nuance wegvertalen. Laat de samenvatting altijd verwijzen naar de onderliggende cijfers voor wie wil doorklikken.

05 · Forecast-scenario's stress-testen

Werkwijze: geef AI je forecast met aannames en laat het scenario's doorrekenen én de zwakste aannames aanwijzen. Niet als waarheid, maar als sparringpartner die nooit moe wordt van "wat als".

VOORBEELDPROMPT

Dit is onze forecast met aannames: [aannames]. 1) Welke drie aannames hebben de grootste impact als ze 10% afwijken? 2) Reken een pessimistisch en optimistisch scenario door. 3) Welke aanname zou een kritische CFO als eerste aanvallen?

Valkuil: AI-rekenwerk ongecontroleerd overnemen. Laat de berekening in Excel naast de AI-uitkomst leggen; AI maakt rekenfouten op de raarste momenten.

06 · Contracten en documenten doorlichten

Werkwijze: laat AI lange contracten, leaseovereenkomsten of subsidievoorwaarden samenvatten op de punten die financieel raken: verplichtingen, indexaties, opzegtermijnen, boeteclausules.

VOORBEELDPROMPT

Hier is een contract. Haal eruit: alle bedragen en indexatieclausules, betalingsen opzegtermijnen, boete- en aansprakelijkheidsbepalingen, en verplichtingen die we in de balans of toelichting moeten verwerken. Citeer per punt de betreffende passage.

Valkuil: samenvatting lezen in plaats van het contract bij een besluit. De samenvatting wijst je de weg; het citaat is de bron, en die check je.

DEEL 3

Proces en verantwoording

07 · Het afsluitdraaiboek tegen het licht

Werkwijze: beschrijf je huidige maandafsluiting (taken, volgorde, wie, doorlooptijd) en laat AI knelpunten en paralleliseerbare stappen aanwijzen. Een frisse blik zonder adviesbureau-factuur.

VOORBEELDPROMPT

Dit is ons afsluitdraaiboek: [taken, volgorde, doorlooptijd, wie]. Analyseer: 1) welke taken op het kritieke pad liggen, 2) wat parallel kan in plaats van na elkaar, 3) welke taken vóór maandeinde kunnen worden voorbereid. Doel: van [X] naar [X-2] werkdagen.

Valkuil: het advies invoeren zonder je team. Het draaiboek versnellen is een verandertraject, geen prompt.

08 · Auditvoorbereiding zonder stapelstress

Werkwijze: geef AI de PBC-lijst van je accountant en laat het de aanvragen clusteren per bron en eigenaar, met een planning erbij. Ook sterk: laat AI de vragen voorspellen die de accountant over jouw cijfers gaat stellen.

VOORBEELDPROMPT

Hier is de PBC-lijst van onze accountant. Cluster de aanvragen per bronsysteem en verantwoordelijke, stel een aanleverplanning voor met [deadline], en markeer de aanvragen die vorig jaar discussie opleverden op basis van deze notities: [notities].

Valkuil: conceptantwoorden aan de accountant sturen zonder review. Alles wat naar de accountant gaat, is formeel: een collega kijkt mee.

09 · Memo's en verwerkingsvoorstellen in concept

Werkwijze: voor een verwerkingsvraag (voorziening, activering, revenue recognition) laat je AI een eerste memo-opzet schrijven: feiten, relevante regelgeving om te verifiëren, afweging, voorstel. Jij doet de verificatie en het oordeel.

VOORBEELDPROMPT

Casus: [feiten]. Schrijf een memo-opzet over de verwerking onder [RJ/IFRS]: feiten, de regelgeving die ik moet naslaan (met artikelnummers om te verifiëren), mogelijke verwerkingswijzen met voor- en nadelen, en een voorlopig voorstel. Markeer elke bewering die ik moet checken.

Valkuil: regelgevingcitaten vertrouwen. AI haalt artikelnummers en versies door elkaar; sla de bron altijd zelf na.

DEEL 4

De business meekrijgen

10 · Communicatie die wél wordt gelezen

Werkwijze: de eeuwige jacht op aanleveringen? Laat AI je herinneringen herschrijven vanuit het belang van de ontvanger, en een escalatieladder opstellen voor wie stil blijft.

VOORBEELDPROMPT

Ik moet [afdeling] herinneren aan het aanleveren van [stuk] vóór [datum]. Schrijf drie versies: een vriendelijke eerste herinnering die uitlegt wat het hén oplevert, een tweede met concrete consequentie voor hun rapportage, en een escalatie aan hun leidinggevende. Kort, informeel, niet passief-agressief.

Valkuil: de toon te scherp laten worden. AI mag schrijven, maar jij kent de verhoudingen; lees elke mail als de ontvanger.

Het veiligheidskader in vier regels

- Alleen goedgekeurde omgevingen. Vertrouwelijke cijfers horen niet in gratis consumententools; gebruik de zakelijke omgeving die IT heeft ingericht.
- Anonimiseer waar het kan. Voor de meeste analyses zijn namen en relatienummers niet nodig.
- Output is concept. Niets gaat naar CFO, accountant of business zonder menselijke review.
- Leg vast wat AI deed. Noteer bij belangrijke stukken welke rol AI had; dat scheelt discussie bij de audit.

Team te krap om dit óók nog op te pakken?

Onze interim finance professionals brengen dit soort slimmigheden mee én draaien gewoon de afsluiting. Snel geschakeld, direct productief.